

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 2 2 1 4 3 1 1 1

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

K E M I J A

≡ Izpitna pola 1 ≡

Petek, 10. junij 2022 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, radirko, šilček in računalno.

Kandidat dobi list za odgovore. Priloga s periodnim sistemom je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na list za odgovore).

Izpitna pola vsebuje 35 nalog izbirnega tipa. Vsak pravilen odgovor je vreden 1 točko. Pri reševanju uporabite relativne atomske mase elementov iz periodnega sistema v prilogi.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom **v izpitno polo** tako, da obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Sproti izpolnite še **list za odgovore**. Vsaka naloga ima samo **en** pravilen odgovor. Naloge, pri katerih bo izbranih več odgovorov, in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 3 prazne.

Prazna stran

- V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.
- V čašo zatehtamo 1,7 g zmesi kalcijevega klorida in kalcijevega karbonata. Dodamo 100 mL destilirane vode, dobro premešamo in zmes prefiltriramo v izparilnico z maso 106,3 g. Po končanem filtriranju vodo odparimo in stehtamo izparilnico s trdnim preostankom. Izmerjena masa znaša 107,2 g. Izračunajte masni delež kalcijevega karbonata v zmesi.
    - 0,025
    - 0,47
    - 0,63
    - 0,95
  - Izberite pravilno trditev.
    - V natrijevem ionu je enako število protonov in elektronov.
    - Delca Al^{3+} in N^{3-} imata enako število elektronov.
    - Najpogostejši izotop klora ima masno število 35,5.
    - Kation ima več protonov kakor atom istega elementa.
  - Atom nekega elementa ima elektronsko konfiguracijo $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^4$. Izberite pravilno trditev.
    - Atom tega elementa v osnovnem stanju nima samskih elektronov.
    - Ion tega elementa ima enako število elektronov kakor atom neona.
    - V atomu tega elementa so elektroni razporejeni v petih orbitalah.
    - Vsi elektroni, ki so v $3p$ orbitalah tega atoma, imajo enako energijo.
  - Izberite pravilno trditev o ionizacijski energiji.
    - Prva ionizacijska energija natrija je večja kot prva ionizacijska energija kalija.
    - Pri elementih druge skupine periodnega sistema je druga ionizacijska energija manjša od prve ionizacijske energije.
    - Ionizacijska energija je energija, ki se sprosti pri nastanku kationa iz atoma.
    - Vsi elementi prve skupine periodnega sistema imajo enako prvo ionizacijsko energijo.
  - Katera od navedenih spojin vsebuje samo kovalentne vezi?
    - Pentaakvatiocianatoželezov(III) klorid.
    - Modra galica.
    - Amonijev etanoat.
    - Etanoil klorid.

6. Katera od navedenih molekul ima planarno obliko?
- A Fosforjev triklorid.
  - B Triklorometan.
  - C Borov triklorid.
  - D Klorocikloheksan.
7. Katera trditev o vodikovi vezi je pravilna?
- A Vodikova vez nastane med molekulami vseh organskih spojin, ki vsebujejo vodik.
  - B Zaradi vodikovih vezi je etanol pri sobnih pogojih v tekočem agregatnem stanju.
  - C Pri raztapljanju soli v vodi se med delci topila in topljenca vzpostavijo vodikove vezi.
  - D Za razcep vodikove vezi med molekulama vode je potrebno več energije kakor za razcep vezi med vodikom in kisikom v molekuli vode.
8. Kateri od navedenih kristalov ima najnižje tališče?
- A Litijev bromid.
  - B Železo.
  - C Grafit.
  - D Fruktaza.
9. Koliko molekul vode je v 29,6 g spojine s formulo $[\text{Cr}(\text{H}_2\text{O})_6]\text{Cl}_3$?
- A 6
  - B $6,69 \cdot 10^{22}$
  - C $4,01 \cdot 10^{23}$
  - D $6,02 \cdot 10^{23}$
10. Pri popolni redukciji železovega(III) oksida z ogljikovim monoksidom nastaneta železo in ogljikov dioksid. Pri reakciji nastane 5,00 g železa. Koliko gramov železovega(III) oksida je zreagiralo?
- A 4,77 g
  - B 7,15 g
  - C 28,59 g
  - D 42,89 g

16. Katera raztopina najbolje prevaja električni tok?
- A 0,10 M raztopina CaCl_2
  - B 0,10 M raztopina HNO_3
  - C 0,10 M raztopina glukoze
  - D 0,10 M raztopina HCOOH
17. 10 mL 0,020 M raztopine natrijevega hidroksida titriramo z 0,020 M raztopino klorovodikove kisline. Izberite pravilno trditev.
- A V ekvivalentni točki je baza nevtralizirana, zato je koncentracija hidroksidnih ionov manjša kakor koncentracija oksonijevih ionov.
  - B pH raztopine pri titraciji linearno pada.
  - C V ekvivalentni točki je koncentracija natrijevega klorida 0,020 M.
  - D Pred začetkom titracije je $\text{pH} = 12,3$.
18. V raztopini katere od navedenih snovi je koncentracija oksonijevih ionov največja?
- A 0,1 M $\text{NH}_4\text{CH}_3\text{COO}$
  - B 0,1 M $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_3$
  - C 0,1 M $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$
  - D 0,1 M $(\text{NH}_4)_2\text{CO}_3$
19. Katera enačba reakcije je pravilno urejena?
- A $\text{MnO}_4^- + \text{SO}_3^{2-} + 2\text{OH}^- \rightarrow \text{MnO}_4^{2-} + \text{SO}_4^{2-} + \text{H}_2\text{O}$
  - B $\text{MnO}_4^- + 2\text{SO}_3^{2-} + 4\text{OH}^- \rightarrow \text{MnO}_4^{2-} + 2\text{SO}_4^{2-} + 2\text{H}_2\text{O}$
  - C $\text{MnO}_4^- + \text{Fe}^{2+} + 8\text{H}^+ \rightarrow \text{Mn}^{2+} + \text{Fe}^{3+} + 4\text{H}_2\text{O}$
  - D $\text{MnO}_4^- + 5\text{Fe}^{2+} + 8\text{H}^+ \rightarrow \text{Mn}^{2+} + 5\text{Fe}^{3+} + 4\text{H}_2\text{O}$

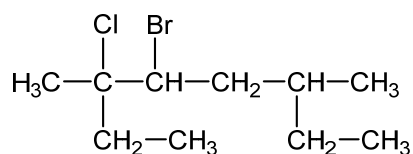
20. Podani so standardni elektrodni potenciali nekaterih polčlenov:

$$E^\circ(\text{Al}^{3+}/\text{Al}) = -1,66 \text{ V} \quad E^\circ(\text{Ni}^{2+}/\text{Ni}) = -0,23 \text{ V}$$

$$E^\circ(\text{Cu}^{2+}/\text{Cu}) = 0,34 \text{ V} \quad E^\circ(\text{Ag}^+/\text{Ag}) = 0,80 \text{ V}$$

Katera trditev je pravilna?

- A Galvanski člen, ki je sestavljen iz nikljevega in srebrovega polčlena, proizvaja večjo napetost kakor galvanski člen, ki je sestavljen iz aluminijevega in nikljevega polčlena.
  - B V galvanskem členu, ki je sestavljen iz nikljevega in bakrovega polčlena, potujejo elektroni od nikljeve k bakrovi elektrodi.
  - C V vseh treh galvanskih členih, ki jih lahko sestavimo s srebrovim polčlenom, se bo srebrova elektroda raztapljala.
  - D Pri izračunu napetosti galvanskega člena je potrebno standardni elektrodni potencial obeh polčlenov pomnožiti s številom sprejetih oziroma oddanih elektronov.
21. Katera trditev je pravilna za koordinacijsko spojino $[\text{RhCl}(\text{NH}_3)_5]\text{Cl}_2$?
- A Oksidacijsko število rodija je +1.
  - B Na centralni ion so vezani samo anionski ligandi.
  - C Koordinacijsko število centralnega iona je 5.
  - D Naboj koordinacijskega iona je 2+.
22. Katera trditev o siliciju in njegovih spojinah je pravilna?
- A Silicij bolje prevaja električni tok kakor baker, zato ga uporabljamo za izdelavo sončnih celic.
  - B V naravi se silicij nahaja v obliki molekul SiO_2 .
  - C Steklo je amorfna snov, ki ga dobimo iz taline zmesi SiO_2 , Na_2CO_3 in CaCO_3 .
  - D Silikati se uporabljajo za izdelavo umetnih gnojil.
23. Prikazana je strukturna formula halogenoalkana. Izberite pravilno ime po nomenklaturi IUPAC.

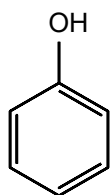
- A 3-bromo-2-kloro-2,6-dietilheksan
- B 2,5-dietil-4-bromo-5-kloroheksan
- C 2-kloro-2-etil-3-bromo-5-metilheptan
- D 4-bromo-3-kloro-3,6-dimetiloktan

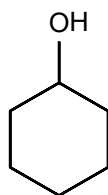
24. Kateri delci nastanejo pri heterolitski prekinitvi vezi v molekuli kloroetana?
- A CH_3CH_2^+ in Cl^-
  - B CH_3CH_2^+ in Cl^-
  - C CH_3CH_2^- in Cl^+
  - D CH_3^+ in CH_2Cl
25. Katera reakcija prikazuje popolno gorenje oktana?
- A $\text{C}_8\text{H}_{18} + 8\text{O}_2 \rightarrow 8\text{CO}_2 + 9\text{H}_2$
  - B $2\text{C}_8\text{H}_{18} + 17\text{O}_2 \rightarrow 16\text{C}_2 + 18\text{H}_2\text{O}$
  - C $2\text{C}_8\text{H}_{18} + 25\text{O}_2 \rightarrow 16\text{CO}_2 + 18\text{H}_2\text{O}$
  - D $2\text{C}_8\text{H}_{18} + 9\text{O}_2 \rightarrow 16\text{CO}_2 + 18\text{H}_2\text{O}$
26. Pri kateri kemijski reakciji nastane nitrobenzen?
- A Benzen segrevamo z dušikovim dioksidom v močno bazičnem mediju.
  - B Metilbenzen segrevamo z amonijakom.
  - C Benzen segrevamo s koncentrirano dušikovo in koncentrirano žveplovo kislino.
  - D Benzojsko kislino reduciramo z LiAlH_4 .
27. Katera trditev je pravilna za organske halogenske spojine?
- A Halogenoalkani imajo večjo gostoto od alkanov z enakim številom ogljikovih atomov.
  - B Fluoroetan tvori vodikove vezi, zato ima višje vrelišče kakor kloroetan.
  - C Halogenoalkani so dobro topni v vodi.
  - D Kloroform je nestrupen, zato se pogosto uporablja za anestezijo.
28. Katere organske spojine se z vodo mešajo v vseh razmerjih?
- A CH_3OCH_3 , $\text{CH}_3\text{OCH}_2\text{CH}_3$, $\text{CH}_3\text{OCH}_2\text{CH}_2\text{CH}_3$
  - B CH_3CHO , $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CHO}$, $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CHO}$
  - C CH_3COOH , $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{COOH}$, $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{COOH}$
  - D HCOOCH_3 , $\text{CH}_3\text{COOCH}_3$, $\text{CH}_3\text{COOCH}_2\text{CH}_3$

29. Prikazani sta organski kisikovi spojini. Katera trditev je pravilna?

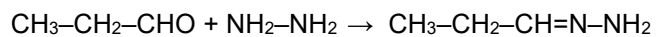

X

Y

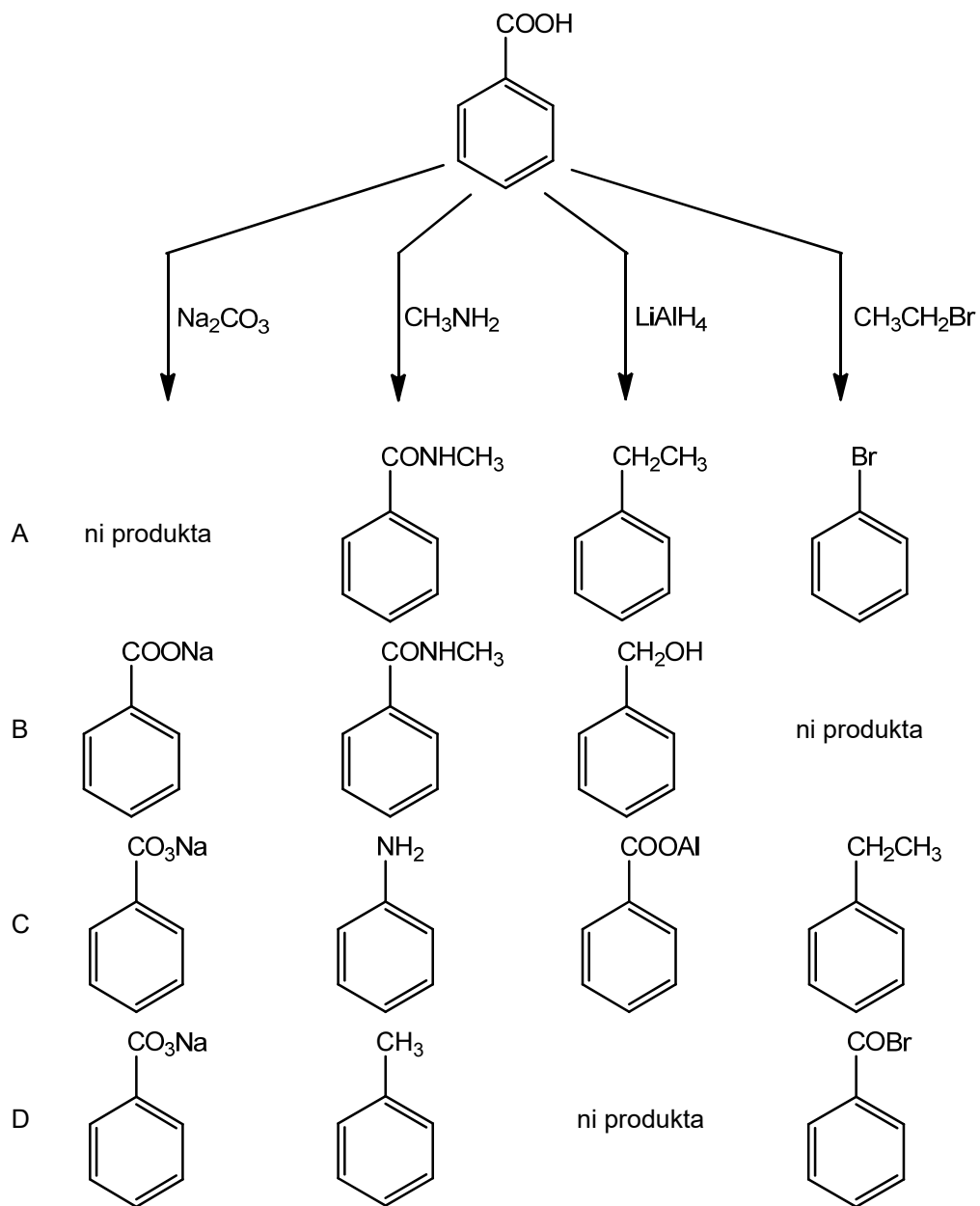
- A Obe spojini spadata med alkohole.
- B Raztopina spojine X obarva moder lakmusov papir rdeče, raztopina spojine Y pa ne.
- C Obe spojini se s $K_2Cr_2O_7$ v kislem oksidirata do karboksilne kisline.
- D Spojini imata zaradi enake funkcionalne skupine tudi enake kemijske lastnosti.
30. Opreделите vrsto organske reakcije.

- A Elektrofilna adicija s sledečo eliminacijo.
- B Nukleofilna substitucija s sledečo eliminacijo.
- C Radikalna substitucija s sledečo eliminacijo.
- D Nukleofilna adicija s sledečo eliminacijo.

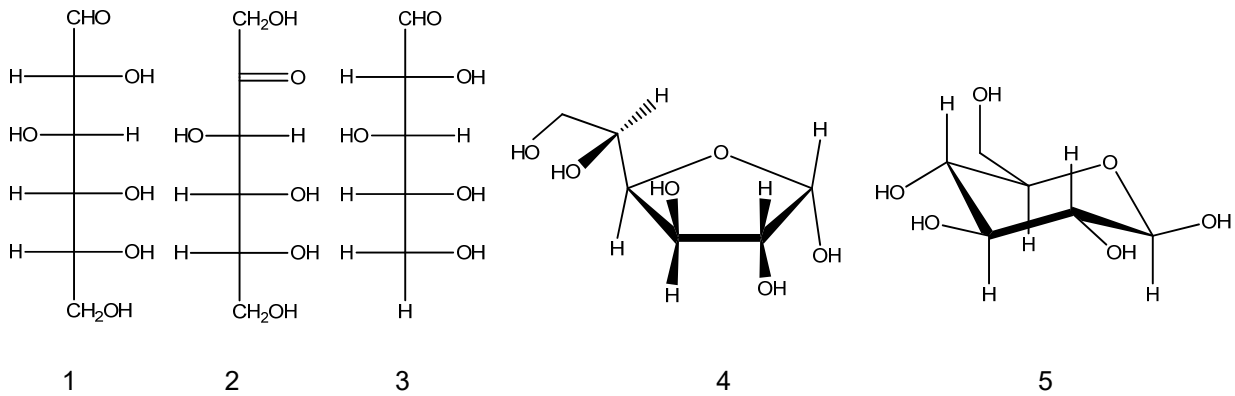

31. Izberite pravilno kombinacijo nastalih produktov, ki jih lahko dobimo iz benzojske kisline z izbranimi reagenti.

32. Katera trditev je pravilna za prikazane monosaharide?

- A Vsi monosaharidi so heksoze.
- B Monosaharida 4 in 5 sta zapisana v ciklični obliki, monosaharid 4 je v obliki piranoze, monosaharid 5 pa v obliki furanoze.
- C Monosaharida 1 in 2 sta aldoheksozi.
- D Spojina 2 je D-fruktoza.
33. V preglednici so navedeni deleži nasičenih, enkrat nenasičenih in večkrat nenasičenih maščobnih kislin, ki jih najdemo v nekaterih maščobah. Na podlagi podatkov ugotovite pravilno trditev.

Maščoba	Delež maščobnih kislin (%)		
	Nasičene	Enkrat nenasičene	Večkrat nenasičene
X	66	30	4
Y	11	20	69
Q	20	55	25
W	52	44	4

- A Maščobe X, Q in W so pri sobnih pogojih v trdnem agregatnem stanju.
- B Maščobi Y in Q sta pri sobni temperaturi v tekočem agregatnem stanju.
- C Maščobi Y in Q spadata med masti.
- D Vse prikazane maščobe so pri sobni temperaturi v trdnem agregatnem stanju.

34. Koliko tripeptidov lahko dobimo iz treh različnih aminokislin, če so v vsakem tripeptidu prisotne vse tri aminokisliline?
- A 3
B 4
C 6
D 8
35. Adicijski polimer ABS (akrilonitril butadien stiren) je sestavljen iz treh monomerov. Uporablja se za ohišja, tipke na tipkovnici, lego kocke, 3D-tiskanje in drugo. V katerem primeru so navedeni vsi trije monomeri, ki gradijo ta polimer?
- A $\text{H}_2\text{N}-\text{CH}_2-\text{CH}-\text{NH}_2$, $\text{HO}-\text{CH}_2-\text{CH}_2-\text{OH}$, $\text{HO}-\text{C}_6\text{H}_4-\text{OH}$
B $\text{CH}_3-\text{CH}_2-\text{CN}$, $\text{CH}_3-\text{CH}_2-\text{CH}_2-\text{CH}_3$, $\text{C}_6\text{H}_5-\text{OH}$
C $\text{CH}_2=\text{CH}-\text{CN}$, $\text{CH}_2=\text{CH}-\text{CH}=\text{CH}_2$, $\text{C}_6\text{H}_5-\text{CH}=\text{CH}_2$
D $\text{HOOC}-\text{COOH}$, $\text{HO}-\text{CH}_2-\text{CH}_2-\text{CH}_2-\text{OH}$, $\text{HOOC}-\text{C}_6\text{H}_4-\text{COOH}$

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 2 2 1 4 3 1 1 1 1 5

Prazna stran

